

TEMU – Taloyhtiöiden energiamurros ja TEMU - Taloyhtiöiden energiamurros - investointihanke

Päätoteuttaja	Turun ammattikorkeakoulu Oy
Osahankkeen toteuttaja	Varsinais-Suomen liitto
Hakemusnumerot	401759, 401944 (ryhmähanketunnus R-00519) ja investointi 401945
Toimintalinja	2 Hiilineutraali Suomi
Erityistavoite	2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen
Kohderyhmät	Energiajärjestelmiä valmistavat ja myyvät yritykset sekä toimijat (mm. taloyhtiöt), jotka voivat ottaa niitä käyttöön
Toteutusaika	1.5.2023 – 30.4.2026

Kehittämishanke	
Kokonaiskustannusarvio (FR 40 %)	538 353 €
Tuen enimmäismäärä (70 %)	376 848 €

Investointihanke	
Kustannusarvio (FR 1,5 %)	30 450 €
Tuen enimmäismäärä (50 %)	15 225 €

Kokonaiskustannusarvio yhteensä	568 803 €
Tuki yhteensä	392 073 €

Hankkeen julkinen tiivistelmä

TEMU – Taloyhtiöiden energiamurros -hanke edistää Varsinais-Suomen energiajärjestelmän siirtymää kohti hiilineutraaliutta ja paikallista tuotantoa vahvistamalla yritysten ja taloyhtiöiden osaamista järjestelmien suunnittelussa ja hankinnassa. Hanke lisää kohderyhmien tietoutta järjestelmien mahdollisuuksista viestintä- ja osallistamistoimilla ja kehittämällä alan verkostoja.

Suomen tavoite hiilineutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä vaatii uusiutuvan energian tuotannon lisäämistä maan rakennuskannassa. Asuminen kuluttaa koko maassa energiaa n. 22 TWh/vuosi ja merkittävä osa siitä kuluu taloyhtiöissä, joita Suomessa on n. 90 000. Taloyhtiöillä onkin tärkeä rooli hiilineutraalin energiajärjestelmän rakentamisessa Varsinais-Suomeen ja laajemminkin.

Hanke edistää taloyhtiöiden energialoikkaa ja investointia uusiin energiajärjestelmiin kuten aurinkosähköön, akkuvarastoihin ja sähköautojen latausjärjestelmiin. Lisäksi sen aikana selvitetään energiayhteisöjen hyödyntämistä taloyhtiöissä. Laajamittaisen järjestelmän suunnitteleminen vaatii vahvaa osaamista, jota ei ole kattavasti tarjolla. Hankkeessa kurotaan umpeen tätä asiakkaiden (taloyhtiöt) ja yritysten (suunnittelijat, energiajärjestelmien tarjoajat ja toteuttajat) välistä kuilua.

Hankkeessa paneudutaan koko taloyhtiön energiajärjestelmään myös pilottien avulla ottaen huomioon myös mm. energian varastoinnin ja sähköautojen latausmahdollisuudet, edistäen energiaturvallisuutta ja vauhdittamalla vähähiilistä liikkumista. Hankkeessa kootaan taloyhtiöiden verkosto, jonka avulla tietoutta ja kokemuksia energiajärjestelmistä jaetaan.

Uusiutuvan energian ratkaisuja tarjoavien yritysten osaaminen on tärkeä tekijä ratkaisujen yleistymisessä, sillä teknologia kehittyy nopeasti eikä yrityksillä ole aina riittävää osaamista uuden teknologian soveltamisesta tai uuden lainsäädännön tuomista mahdollisuuksista. Hankkeen avulla yritykset saavat tietoa taloyhtiöiden tarpeista ja niiden osaamista tarpeiden täyttämiseksi kartoitetaan. Kartoituksen perusteella järjestetään tarveperustaista täsmäkoulutusta. Hankkeessa edistetään vähähiilistä rakentamista myös laajemmin kehittämällä varsinaissuomalaista alan TKI-ekosysteemiä.

Hankkeen tuloksena taloyhtiöiden energialoikka vauhdittuu ja maakunnan yritysten kilpailukyky paranee, kun taloyhtiöillä on saatavilla luotettavaa tietoa ja osaamista uusien energiainvestointien tekemiseen. Yritykset voivat hyödyntää uutta osaamista myös muille liiketoiminta-aloille, kuten kunta- ja yrityssektorin energiaratkaisuihin. Uusiutuvaan energiantuotantoon ja energian älykkääseen käyttöön perustuva energiajärjestelmä on avainasemassa kasvihuonepäästöjen vähentämisessä, energiaomavaraisuuden parantamisessa ja tulevaisuuden työpaikkojen ja liiketoimintamahdollisuuksien turvaamisessa. Hankeen tuloksilla on täten laajempi merkitys Varsinais-Suomen Hiilineutraaliustavoitteiden ja alueen houkuttelevuuden kannalta.

Investointihanke

Turun AMK: Investoinnilla tuetaan päähankkeen pilottikohteisiin toteutettavia innovatiivisia ratkaisuja kuten paikallisakkuvarastot tai sähkönsiirron erillislinjat. Tuki mahdollistaa myös innovatiivisten, mutta ei vielä kustannustehokkaiden, ratkaisujen pilotoinnin ja siten arvokkaiden tulosten ja kokemusten kerryttämisen.

Rahoittajan arvio

Hankkeella on selkeä tarve, ja sitä toteuttavat tarkoituksenmukaiset toimijat. Hakijat ovat tehneet hyvää yhteistyötä jo aiemmin, ja pohjustaneet tätä hanketta luomalla yhteistyöverkostoja lämpöenergiayritysten ja taloyhtiöiden kentässä. Jo tehdyn työn ansiosta hankkeessa päästään sujuvasti konkreettisiin toimenpiteisiin.

Ennen rahoituspäätöksen laatimista tuen hakijoiden kanssa käydään neuvottelut hankesuunnitelmaan ja kustannusarvioon tehtävistä tarkennuksista. Kustannustehokkuutta lisätään poistamalla hankkeen kustannusarviosta päällekkäiset työtehtävät sekä vähäisiä työosuuksia, jotka voidaan sisällyttää FR 40 % -osuuteen. Muutokset vaikuttavat vähentävästi yllä esitettyyn hankkeen kokonaiskustannusarvioon ja tuen maksimimäärään.

Hanke tukee hyvin erityistavoitteen 2.1 toteutusta ja tavoitteita.

Rahoittaja esittää hakemusta hyväksyttäväksi. Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 35/47, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 27.1.2023 käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun.